

Dansk Erhvervs

Perspektiv

Analyse, økonomi, baggrund

Prognose for julehandlen 2018 – rekord høj julehandel i år

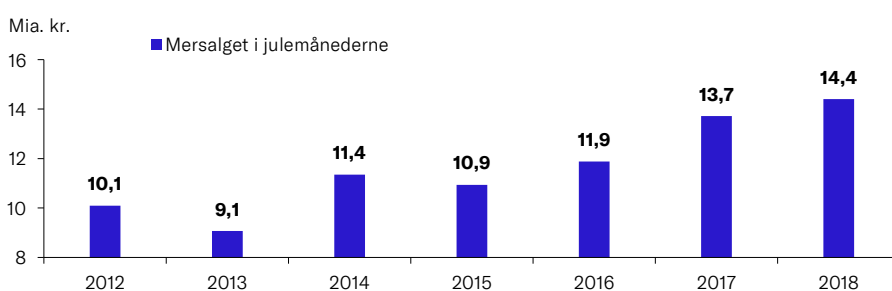
Resumé

Der er i øjeblikket vækst i dansk økonomi, og der er gode privatøkonomiske forudsætninger for fremgang i det private forbrug; lav ledighed, rekordhøj beskæftigelse og stigende realløn. Det vil smitte af på årets julehandel, som vi forventer vil sætte rekord i år.

Dansk Erhverv har lavet den årlige prognose over julehandlen i danske butikker. Julehandel er mersalget, som detailhandlen oplever i november og december sammenlignet med normale måneder. Vi forventer, at årets julehandel kan fastholde det høje niveau fra sidste år og stiger yderligere med ca. 0,7 mia. kr. svarende til en stigning på i størrelsesordenen 5 pct. Vi forventer dermed, at julehandlen i år lander på ca. 14,4 mia. kr. Det svarer til, at mersalget i julemånederne er ca. 5.400 kr. per husstand sammenlignet med resten af året.

Vi ser samtidig, at det bliver mere og mere populært blandt danskerne at julehandle på internettet. 7 ud af 10 danskere forventer at e-julehandle i år. Danskerne har taget e-julehandel til sig, og det er efterhånden ved at være naturligt for alle at kunne handle på nettet. Det kan være julegaver eller julemad, der bliver købt på internettet. Dansk Erhverv forventer samlet, at mere end en fjerdedel af julehandlen i år vil foregå på internettet.

Figur 1: Dansk Erhverv forventer julehandlen bliver rekord høj i år

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik

Note: Julehandel er opgjort som mersalget i november og december. Metode fremgår af side 7.

Af: Kristian Skriver, økonom, og Jakob Kæstel Madsen, analysekonsulent, Perspektiv nr. 15. Udgivelsestidspunkt: november 2018

Fremgang i økonomien giver flere julegaver – ny rekord venter

Dansk økonomi er i vækst – og der er i øjeblikket gode forudsætninger for fremgang i det private forbrug, og ikke mindst gode forudsætninger for at julehandlen bliver god igen i år.

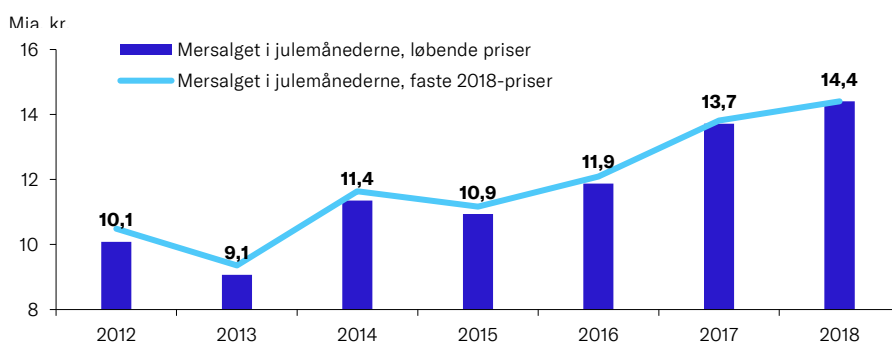
Siden 2012 er lønmodtagerbeskæftigelsen steget med mere end 210.000 personer, og ledigheden er faldet til blot 3,9 pct. Alene i løbet af det sidste år er beskæftigelsen steget med 55.000 personer. Når beskæftigelsen er stigende og færre er ledige så giver det større sikkerhed og en mere robust økonomi for mange danskere. Samtidig ser vi, at lønmodtagerne over de senere år har oplevet pæn fremgang i reallønnen – lønstigninger, når der er taget højde for prisstigninger. Der er altså flere faktorer, der øger den disponible indkomst for danskerne, og en del af denne stigning forventer vi vil resultere i øget julehandel i år.

Dansk Erhverv laver en årlig prognose over julehandlen i danske butikker. Vi definerer julehandlen som mersalget i dansk detailhandel i julemånederne, november og december, sammenlignet med nogle fiktive måneder. En nærmere beskrivelse af metoden fremgår på side 7.

I 2017 var mersalget i julen i danske butikker på 13,7 mia. kr. Det var en stigning på 1,8 mia. kr. sammenlignet med 2016. Dermed satte julehandlen rekord sidste år. Årsagen til fremgangen sidste år skal bl.a. findes i lav ledighed, stigende beskæftigelse samt stigende løn.

Med hjælp fra de gode privatøkonomiske forudsætninger, som vi ser i øjeblikket, så forventer Dansk Erhverv, at julehandlen i år vil fortsætte på det høje niveau og faktisk udbygge det i forvejen høje niveau. Konkret forventer vi at julehandlen i år vil vokse med i størrelsesordenen 5 pct. sammenlignet med 2017, hvilket leder til en julehandel på i størrelsesordenen 14,4 mia. kr. Det svarer til at hver husstand i Danmark handler for ca. 5.600 kr. ekstra i julemåneder sammenlignet med resten af året.

Figur 2: **Vi forventer mersalget i julemåneder bliver mere end 14 mia. kr. i år**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik

Note: Julehandel i danske butikker er opgjort som mersalget i november og december sammenlignet med fiktiv basismåned. 2018 er prognose. Julehandel er opgjort i løbende priser i danske butikker. Faste priser er deflateret med forbrugerprisindekset. Metode fremgår af side 7.

Vi ser en tendens til, at husholdningerne begynder med at være tidligere ude med julegaveindkøbene, og flere begynder med at købe julegaver i november. I 2012 fandt 18 pct. af mersalget i forbindelse med julen sted i november. Det er steget væsentligt over de senere år. Sidste år fandt 30 pct. af mersalget i forbindelse med julen sted i november. Det kan blandt andet skyldes, at Black Friday, der er en stor shoppedag i november med mange rabatter, efterhånden er blevet populært i Danmark. Det kan medvirke til, at startskuddet til julehandel allerede kommer i november.

Det er dog stadig december, der er den mest populære måned at købe ind til julen. 70 pct. af mersalget i forbindelse med julen finder stadig sted i december.

e-julehandel for 3,8 mia. kr. i 2018 – rekordhøje forventninger

Det er populært blandt danskerne at handle ind til jul på internettet. Det kan være julegaver, julemaden eller julepynten, der bliver købt på internettet. Dansk Erhverv forventer, at e-julehandlen lander på i størrelsesorden 3,8 mia. kr. i år.

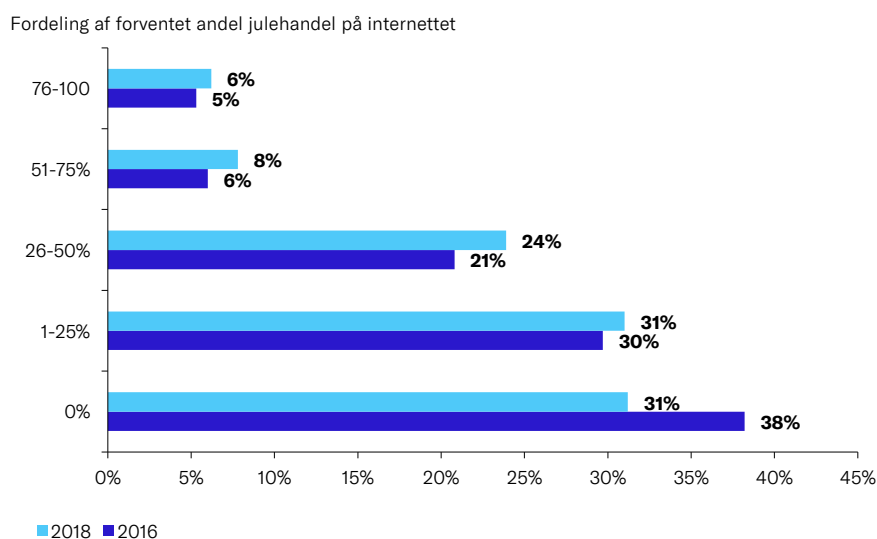
Vi baserer vores forventninger til e-julehandel på baggrund af en befolkningsundersøgelse, hvor respondenterne har angivet, hvor stor en andel af julehandlen, de forventer sker på internettet.

I år forventer vi 26 % af juleindkøbene kommer til at ske på internettet. Det er hele 4 procentpoint højere end i 2016, hvor vi lavede en tilsvarende befolkningsundersøgelse.

Det er en betydelig stigning, og illustrerer på glimrende vis, at der er en tendens til, at det bliver mere og mere populært at foretage indkøbene på internettet.

Når vi sammenligner med 2016, er der betydeligt flere, der i år vil købe ind til jul på nettet. I 2016 forventede 62 pct. af respondenterne, at de ville e-julehandle – i år er det samme tal steget til 69 pct. Det er altså populært at e-julehandle, når 7 ud af 10 husstande forventer at e-julehandle i år.

Figur 3: **7 ud af 10 forventer at e-julehandle i år**

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, oktober 2018 n=965 og oktober 2016 n=958. Kun personer, der julehandler i hhv. 2016 og 2018, er medtaget.

Note: Se side 7 for en nærmere beskrivelse af datagrundlag og beregninger.

Julehandel fordelt på delbrancher

Det er nok ikke den store overraskelse, at en stor del af julehandlen foregår i supermarkeder og varehuse. Her forventer vi i år, at mersalget i november og december bliver på 5,8 mia. kr. – det svarer til ca. 40 % af det samlede mersalg i julemånederne i dansk detailhandel.

Vi forventer også, at en 1/4-del af mersalget i julemånederne kommer til at foregå i detailhandelsbutikker, der sælger tekstiler og husholdningsudstyr, hvor vi samlet forventer mersalg for 3,6 mia. kr. i år.

En væsentlig del af julehandlen foregår også i specialbutikker med fødevarer – det kan eksempelvis være bagere eller slagtere, hvor vi forventer mersalget i julemånederne bliver ca. 0,4 mia. kr.

Tabel 1: **Supermarkeder og varehuse dækker 40 pct. af julehandlen**

	Julehandel, mia. kr.
Supermarkeder og varehuse mv.	5,8
Specialbutikker med fødevarer	0,4
Detailhandel med forbrugerelektronik	0,3
Detailhandel med tekstiler og husholdningsudstyr mv.	3,6
Detailhandel med kultur- og fritidsprodukter	1,3
Detailhandel med beklædning og fodtøj	1,3
Internethandel, postordre mv.	1,6
I alt	14,4

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik

Note: Der er antaget, at der ikke sker en forskydning mellem delbrancherne sammenlignet med sidste år. * Kategorien "Internethandel, postordre mv." omfatter virksomheder, hvor e-handelssalg og postordresalg udgør mere end halvdelen af den samlede omsætning. Det betyder, at virksomheder, hvor e-handel udgør en mindre del, ikke er indeholdt heri. Ligesom en del af salget i denne branche kan foregå i butikker, hvis virksomhedens salg i fysiske butikker udgør mindre end halvdelen af det samlede salg.

Hvilke brancher har meget julehandel?

Julehandlen har stor betydning for dansk detailhandel, fordi en stor del af den årlige omsætning falder netop i november og december. Men der er betydelig forskel på tværs af butikstyper, hvor stor en del af omsætningen, der falder i november og december.

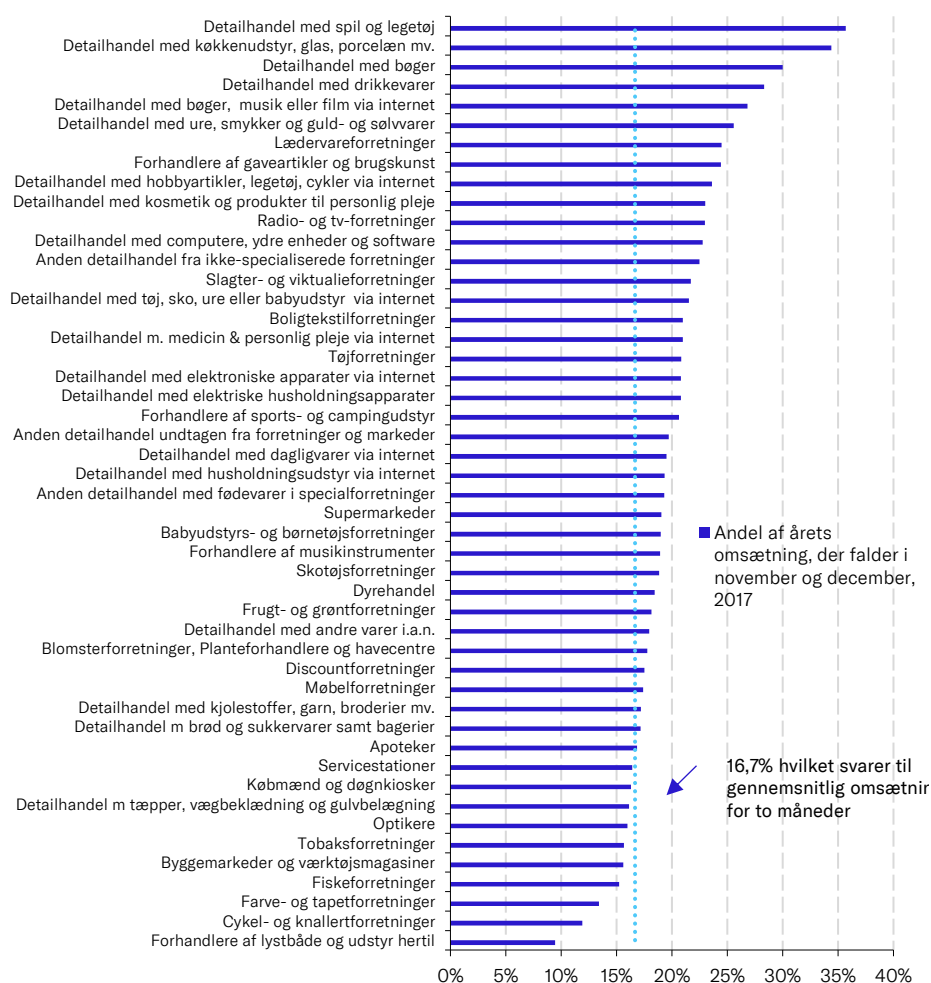
Særligt er spil og legetøjsforretninger meget afhængige af salget i julemånederne, der tegner sig for mere end 35 pct. af årets samlede omsætning. Hvis omsætningen havde været på gennemsnittet for året, så ville julemåned blot tegne sig for 16,7 pct. af årets samlede omsætning. Det samme er tilfældet for butikker, der sælger køkkenudstyr og porcelæn, hvor julemåned tegner sig for knap 35 pct. af årets samlede omsætning. Det er også generelt butikker, der er kendetegnet ved at have stor julehandel.

I de fleste dele af dansk detailhandel har handlen i julemånederne stor betydning for årets samlede julehandel. Sidste år havde 38 af de 48 delbrancher indenfor detailhandel mere omsætning i julemåned end gennemsnittet i løbet af året.

Men der er altså samtidig 10 delbrancher indenfor detailhandel, hvor omsætningen er lavere i julemånederne end i resten af året. For forhandlere af lystbåde bliver der solgt

væsentlig mindre i julemånederne end resten af året. Det samme er tilfældet for cykel- og knallertforhandlere, hvor julemånederne blot tegner sig for 12 pct. af årets omsætning. Det er heller ikke, hvad vi typisk forbinder med gaver under juletræet.

Figur 4: **Julehandlen betyder meget i spil- og legetøjsforretninger**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik

Note: Den lodrette stiplede linje er 16,7%, hvilket svarer til den gennemsnitlige omsætning for to måneder.

Metode: Opgørelse af julehandel

Det er ikke alt salg i julemånederne, der kan betegnes som julehandel. Eksempelvis er der en lang række af udgifter, som en husstand ville afholde under alle omstændigheder og ikke har noget med julen at gøre. Eksempelvis vil husstande under alle omstændigheder skulle købe mad og dagligvarer.

Der findes ikke en endegyldig definition af, hvad julehandel er, og hvordan den er afgrænset fra anden handel. Ideelt set bør julehandel udelukkende udgøres af den meroomsætning, der finder sted i julemånederne, og som udelukkende skyldes det ekstra forbrug på især julegaver og andre julevarer samt aktiviteter såsom julefrokoster mv. i forbindelse med julen. Det er dog i praksis vanskeligt at opgøre. Vi kan eksempelvis ikke direkte ud fra data se, hvorvidt en pose kartofler, der kommer i kurven, bruges til en julemiddag eller almindelig hverdagsmad, der ikke har noget med julen at gøre.

Derfor er det nødvendigt at definere mere præcist, hvad julehandel er. Dansk Erhverv opgør julehandlen som mersalget i november og december, relativt til en såkaldt basismåned. Basismåned er givet ved omsætningen i januar til oktober måned samme år.

Bemærk, at man også ser andre estimater for julehandlen, der ikke tager udgangspunkt i mersalget, men det samlede julerelaterede forbrug eller salg i juleperioden. I Dansk Erhvervs estimat tages der som nævnt udgangspunkt i det ekstra salg, detailhandlen oplever i julemånederne. Det giver netop et billede af, hvor meget mere aktivitet der er i detailhandlen i julemånederne.

Dansk Erhverv har til analysen udeladt tankstationer. Det skyldes bl.a., at en betydelig del af omsætningen på tankstationerne udgøres af brændstofsalg, som ikke bør indeholdes i analyse af dansk detailhandels mersalg i julemånederne.

Der er sket en ændring i datagrundlaget sammenlignet med prognosen sidste år, fordi dele af statistikken er blevet diskretioneret.

Metode: Opgørelse af e-julehandel

Til opgørelse af e-julehandlen har Norstat for Dansk Erhverv stille to åbne spørgsmål til en repræsentativ stikprøve af den voksne danske befolkning:

1. "Hvor stort et beløb forventer du at bruge på julehandel i år (dvs. julegaver og andre udgifter du alene har fordi det er jul, fx mad konfekt, adventskrans, julepynt osv.)?"
2. "Hvor stor en andel af dette beløb forventer du at bruge på køb over internettet (e-handel)?"

I opgørelsen ses der bort fra personer, der ikke vil bruge penge på julehandel i år. På den baggrund udregnes et vægtet gennemsnit på tværs af alle respondenterne.

Om denne udgave

Prognose for julehandlen 2018 – rekord høj julehandel i år er det 15. nummer af Dansk Erhvervs Perspektiv i 2018. Redaktionen er afsluttet den 12. november.

Om Dansk Erhvervs perspektiv

Dansk Erhvervs Perspektiv henvender sig til beslutningstagere og meningsdannere på alle niveauer. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Perspektiv med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

ISSN-NR.: 1904-7694

Dansk Erhvervs Perspektiv indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "Dansk Erhvervs perspektiv: Analyse, økonomi og baggrund (online)"

Redaktion

Jes Brinchmann Christensen, underdirektør (ansv.), Malthe Munkøe, analysechef, Jakob Kæstel Madsen, konsulent, Kristian Skriver Sørensen, økonom og Jonas Spendrup Meyer, økonom.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til økonom Kristian Skriver på KSO@dansk-erhverv.dk eller tlf. 3374 6033.

Henvendelser angående detailhandel og forventninger til årets julehandel kan ske til markedsdirektør Henrik Hyltoft på HHY@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6217.